

Gloriosa bescheidena

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Gloriosa* is afgeleid van het Latijnse *gloriosus*, wat 'roemvol', 'glorieus' of 'prachtig' betekent, een duidelijke verwijzing naar de spectaculaire en flamboyante bloemen van de soorten binnen dit geslacht. De soortnaam *bescheidena* is geen geaccepteerde botanische naam voor een soort binnen het geslacht *Gloriosa* volgens de nomenclatuurgegevens van Kew (Plants of the World Online) en is waarschijnlijk een foutieve of verouderde naam. De meest populaire en bekende soorten in de handel zijn *Gloriosa superba* en *Gloriosa modesta*. Er wordt daarom uitgegaan van het genus *Gloriosa* en de kenmerken van dit geslacht in het algemeen.

Taxonomie

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Liliales*
- Familie: *Colchicaceae*
- Geslacht: *Gloriosa*
- Soort: *Gloriosa bescheidena* (niet-geaccepteerde naam)

Synoniemen

Aangezien *Gloriosa bescheidena* geen geaccepteerde wetenschappelijke naam is, zijn er geen geregistreerde synoniemen voor deze specifieke benaming. Voor het geslacht *Gloriosa* wordt soms de naam *Littonia* gebruikt als synoniem, zoals in het geval van *Gloriosa modesta* (voorheen *Littonia modesta*).

Variëteiten en cultivars

Aangezien *Gloriosa bescheidena* geen erkende soort is, zijn er geen cultivars onder deze naam. De bekendste cultivars van het geslacht *Gloriosa*, met name van *Gloriosa superba*, zijn:

- *Gloriosa superba* 'Rothschildiana': De meest populaire cultivar, bekend om zijn rozerode bloembladen met vaak gele randen.
- *Gloriosa superba* 'Lutea': Met heldergele bloemen.
- *Gloriosa superba* 'Citrina': Een andere gele variant.

De bloemen van *Gloriosa* soorten en cultivars vertonen een vlammend patroon en omgeslagen, golvende bloemblaadjes.

Familie

De plant behoort tot de familie *Colchicaceae*, de herfsttijloosfamilie.

Hoogte

Gloriosa-soorten zijn klimplanten en de ranken kunnen een hoogte van 100 cm tot 250 cm bereiken, afhankelijk van de soort en de groeiomstandigheden. De planten moeten worden geleid langs een rek of draad.

Bloemkleur

De bloemkleur is zeer opvallend en varieert binnen het geslacht van rood, oranje en geel, vaak in tweekleurige combinaties (vlammend patroon) waarbij de basiskleur rood of oranje is met gele randen of accenten. De bloemblaadjes zijn sterk teruggeslagen.

Bladkleur

De bladeren zijn diepgroen, glanzend, lancetvormig en lang. Een kenmerkend aspect is de bladpunt die eindigt in een krul of rank waarmee de plant zich vastgrijpt aan steunpunten en omhoog klimt.

Bloeiperiode

De plant bloeit in de zomermaanden, meestal van juli tot en met september. De bloei is relatief lang, ongeveer een maand per bloem, en nieuwe bloemen verschijnen aan de top van de stengels.

Standplaats

Gloriosa is een kuipplant en houdt van een warme, zonnige tot halfschaduwrijke en beschutte plek. Ze heeft vochtige, goed doorlatende grond nodig, bij voorkeur een mengsel van compost, aarde en zand/turf. De knollen zijn niet winterhard en moeten in de herfst vorstvrij worden bewaard.

Herkomst

Het geslacht *Gloriosa* komt van nature voor in de tropische en subtropische regio's van Afrika en Azië, en wordt voornamelijk gevonden in het seizoensgebonden droge tropische bioom.

Soort gewas

Het is een klimmende, meerjarige plant die groeit vanuit een langwerpige, ondergrondse knol (*tuberous geophyte*). De plant is bladverliezend en verliest haar loof in de rustperiode.

Vermeerderingswijze

De plant wordt vermeerderd via de ondergrondse knollen/wortelstokken. De knollen moeten in het voorjaar worden geplant met de 'neus' naar boven, waarbij elke knol slechts één groeipunt heeft. Ze kunnen ook worden vermeerderd door zaad, wat echter langer duurt.

Klimaatzone

De plant is niet winterhard en vereist een tropisch tot subtropisch klimaat, of moet als kuipplant worden behandeld in koudere zones (niet onder 15 graden Celsius in de winter).

Insecten

De spectaculaire, hangende bloemen zijn aangepast voor bestuivers. In hun natuurlijke habitat worden ze voornamelijk bestoven door grotere insecten of vogels (zoals zonnewijzers). In gematigde zones trekken ze bijen en andere bestuivers aan.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/>

<https://www.fleurop.nl/magazine/bloemenregister/gloriosa/>

<https://www.allesoverbloembollen.nl/bloembollen-soorten/zomerbloeiende-bolgewassen/gloriosa/>

<https://www.natuurlijk-bloemen.nl/bloemenregister/gloriosa/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Gloriosa</i> (roemvol, prachtig), <i>bescheidena</i> (niet-geaccepteerde naam).
Taxonomie	Rijk <i>Plantae</i> , Orde Liliales, Familie <i>Colchicaceae</i> , Geslacht <i>Gloriosa</i> , Soort <i>Gloriosa bescheidena</i> (niet-geaccepteerde naam).
Synoniemen	Geen voor deze naam; <i>Littonia</i> is een synoniem van het geslacht <i>Gloriosa</i> .
Variëteiten en cultivars	<i>G. superba</i> 'Rothschildiana', <i>G. superba</i> 'Lutea', <i>G. superba</i> 'Citrina' (van geaccepteerde soorten).
Familie	<i>Colchicaceae</i> (Herfsttijloosfamilie)
Hoogte	100 tot 250 cm (klimplant)
Bloemkleur	Rood, oranje, geel, vaak tweekleurig, met omgeslagen en golvende bloemblaadjes.
Bladkleur	Diepgroen, glanzend, lancetvormig, met ranken aan de bladpunten.
Bloeiperiode	Juli- september
Standplaats	Volle zon of halfschaduw, vochtige, goed doorlatende, beschutte grond. Als kuipplant.
Herkomst	Tropisch en subtropisch Afrika en Azië.
Soort gewas	Klimmende, knolvormende, meerjarige plant (<i>tuberous geophyte</i>).
Vermeerderingswijze	Knollen (in het voorjaar planten) of zaad.
Klimaatzone	Niet winterhard; vereist vorstvrije overwintering.
Insecten	Trekt bestuivers (inclusief bijen en inheemse vogels/grote insecten in de tropen).